

శ్రీః
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః
శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః
శ్రీసీతాలక్ష్మణభరతశత్రుఘ్నహనుమత్సమేత శ్రీరామచంద్ర పరబ్రహ్మణే నమః

శ్రీమద్రామాయణే వాల్మీకీయే ఆదికావ్యే అరణ్యకాండే

॥ పంచపంచాశః సర్గః ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

శ్రీ రంగరామానుజ మహాదేశికన్

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

శ్రీః
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః
శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః
శ్రీసీతాలక్ష్మణభరతశత్రుఘ్నహనుమత్సమేత శ్రీరామచంద్ర పరబ్రహ్మణే నమః

॥ పంచపంచాశః సర్గః ॥

రావణః సీతాం స్వాంతఃపురం దర్శయిత్వా త్వం మే భార్యా భవేతి పైరయత్

సందిశ్య రాక్షసాన్ ఘోరాన్ రావణోఽఘౌ మహాబలాన్ |
ఆత్మానం బుద్ధివైక్లవ్యాత్ కృతకృత్యమమన్యత || 3.55.1 ||

స చింతయానో వైదేహీం కామబాణైః ప్రవీడితః |
ప్రవివేశ గృహం రమ్యం సీతాం ద్రష్టుమభిత్వరన్ || 3.55.2 ||

స ప్రవిశ్య తు తద్వేశ్య రావణో రాక్షసాధిపః |
అపశ్యద్ రాక్షసీమధ్యే సీతాం దుఃఖపరాయణాం || 3.55.3 ||

అశ్రుపూర్ణముఖీం దీనాం శోకభారావవీడితాం |
వాయువేగైరివాక్రాంతాం మజ్జంతీం నావమర్ణవే || 3.55.4 ||

మృగయాధపరిభ్రష్టాం మృగీం శ్వభిరివావృతాం |
అధోగతముఖీం సీతాం తామభ్యేత్య నిశాచరః || 3.55.5 ||

తాం తు శోకవశాద్ దీనామవశాం రాక్షసాధిపః |
స బలాద్ దర్శయామాస గృహం దేవగృహోపమం || 3.55.6 ||

హర్మ్యప్రాసాదసంబాధం స్త్రీసహస్రనిషేవితం |
నానాపక్షిగణైర్జుష్టం నానారత్నసమన్వితం || 3.55.7 ||

దాంతకైస్తాపనీయైశ్చ స్ఫాటికై రాజతైస్తథా |
వజ్రవైదూర్యచిత్రైశ్చ స్తంభైర్దృష్టిమనోరమైః || 3.55.8 ||

దివ్యదుందుభినిర్హోషం తప్తకాంచనభూషణం |
సోపానం కాంచనం చిత్రమారురోహ తయా సహ || 3.55.9 ||

దాంతకా రాజతాశ్చైవ గవాక్షాః ప్రియదర్శనాః |
హేమజాలావృతాశ్చాసంస్తత్ర ప్రాసాదపంక్తయః || 3.55.10 ||

సుధామణివిచిత్రాణి భూమిభాగాని సర్వశః |
దశగ్రీవః స్వభవనే ప్రాదర్శయత మైథిలీం || 3.55.11 ||

దీర్ఘికాః పుష్కరిణ్యశ్చ నానాపుష్పసమావృతాః |
రావణో దర్శయామాస సీతాం శోకపరాయణాం || 3.55.12 ||

దర్శయిత్వా తు వైదేహీం కృత్స్నం తద్భవనోత్తమం |
ఉవాచ వాక్యం పాపాత్మా సీతాం లోభితుమిచ్ఛయా || 3.55.13 ||

దశ రాక్షసకోట్యశ్చ ద్వావింశతిరథాపరాః |
వర్జయిత్వా జరావృద్ధాన్ బాలాంశ్చ రజనీచరాన్ || 3.55.14 ||

తేషాం ప్రభురహం సీతే సర్వేషాం భీమకర్మణాం |
సహస్రమేకమేకస్య మమ కార్యపురఃసరం || 3.55.15 ||

యదిదం రాజ్యతంత్రం మే త్వయి సర్వం ప్రతిష్ఠితం |
జీవితం చ విశాలాక్షి త్వం మే ప్రాణైర్గరీయసీ || 3.55.16 ||

బహ్వీనాముత్తమస్త్రీణాం మమ యోఽసౌ పరిగ్రహాః |
తాసాం త్వమ్వశ్వరీ సీతే మమ భార్యా భవ ప్రియే || 3.55.17 ||

సాధు కిం తేఽన్యథాబుద్ధ్యా రోచయస్వ వచో మమ |
భజస్వ మాభితప్తస్య ప్రసాదం కర్తుమర్హసి || 3.55.18 ||

పరిక్షిప్తా సముద్రేణ లంకేయం శతయోజనా |
నేయం ధర్షయితుం శక్యా సేంద్రైరపి సురాసురైః || 3.55.19 ||

న దేవేషు న యక్షేషు న గంధర్వేషు నర్షిషు |
అహం పశ్యామి లోకేషు యో మే వీర్యసమో భవేత్ || 3.55.20 ||

రాజ్యభ్రష్టేన దీనేన తాపసేన పదాతినా |
కిం కరిష్యసి రామేణ మానుషేణాల్పతేజసా || 3.55.21 ||

భజస్వ సీతే మామేవ భర్తాహం సదృశస్తవ |
యౌవనం త్వద్భ్రవం భీరు రమస్వేహ మయా సహ || 3.55.22 ||

దర్శనే మా కృథా బుద్ధిం రాఘవస్య వరాననే |
కాస్య శక్తిరిహంగంతుమపి సీతే మనోరథైః || 3.55.23 ||

న శక్యో వాయురాకాశే పాశైర్బద్ధం మహాజవః |
దీప్యమానస్య వాప్యగ్నేర్వహీతుం విమలాః శిఖాః || 3.55.24 ||

త్రయాణామపి లోకానాం న తం పశ్యామి శోభనే |
విక్రమేణ నయేద్ యస్త్వాం మద్భావలపరిపాలితాం || 3.55.25 ||

లంకాయాః సుమహద్రాజ్యమిదం త్వమనుపాలయ |
త్వత్ప్రేష్యా మద్విధాశ్చైవ దేవాశ్చాపి చరాచరం || 3.55.26 ||

అభిషేకజలక్లిన్నా తుష్టా చ రమయస్వ చ |
దుష్కృతం యత్పురా కర్మ వనవాసేన తద్గతం || 3.55.27 ||

యచ్ఛ తే సుకృతం కర్మ తస్యేహ ఫలమాప్నుహి |
ఇహ సర్వాణి మాల్యాని దివ్యగంధాని మైథిలి || 3.55.28 ||

భూషణాని చ ముఖ్యాని తాని సేవ మయా సహ |
పుష్పకం నామ సుశ్రోణీ భ్రాతుర్వైశ్రవణస్య మే || 3.55.29 ||

విమానం సూర్యసంకాశం తరసా నిర్జితం రణే |
విశాలం రమణీయం చ తద్విమానం మనోజవం || 3.55.30 ||

తత్ర సీతే మయా సార్థం విహరస్వ యథాసుఖం |
వదనం పద్మసంకాశం విమలం చారుదర్శనం || 3.55.31 ||

శోకార్తం తు వరారోహే న భ్రాజతి వరాననే |
ఏవం వదతి తస్మిన్ సా వస్త్రాంతేన వరాంగనా || 3.55.32 ||

పిథాయేందునిభం సీతా మందమశ్రూణ్యవర్తయత్ |
ధ్యాయంతీం తామివాస్వస్థాం సీతాం చింతాహతప్రభాం || 3.55.33 ||

ఉవాచ వచనం వీరో రావణో రజనీచరః |
అలం వ్రీడేన వైదేహి ధర్మలోపకృతేన తే || 3.55.34 ||

ఆర్షోఽయం దేవి నిష్పందో యస్త్యామభిభవిష్యతి |
ఏతౌ పాదౌ మయా స్నిగ్ధౌ శిరోభిః పరిపీడితౌ || 3.55.35 ||

ప్రసాదం కురు మే క్షిప్రం వశ్యో దాసోఽహమస్మి తే |
ఇమాః శూన్యా మయా వాచః శుష్యమాణేన భాషితాః || 3.55.36 ||

న చాపి రావణః కాంచిన్మూర్ధ్నా స్త్రీం ప్రణమేత హ |
ఏవముక్త్యా దశగ్రీవో మైథిలీం జనకాత్మజాం |
కృతాంతవశమాపన్నో మమేయమితి మన్యతే || 3.55.37 ||

|| ఇత్యార్షే శ్రీమద్రామాయణే వాల్మీకీయే ఆదికావ్యే అరణ్యకాండే పంచపంచాశః సర్గః ||